

DTS'48

DE OPRICHTING

DTS'48

Fanny Kaarsemaker
Meryam Boufouchk
Geschiedenis, AG5c

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
Het ontstaan van de sport handbal	4
De oprichting en het verloop	6
Het verhaal van...	8
Weetjes	10
Conclusie	11
Bronvermelding	12

INLEIDING

Handbal is een vrij populaire sport, zeker binnen West-Friesland. We hebben hier dan ook maar liefst dertien verschillende handbalverenigingen.

Maar hoe is het ooit zover gekomen? Hoe is handbal ontstaan? En hoe komt een handbalvereniging tot stand? Daar waren wij nieuwsgierig naar. Daarom hebben wij ons verdiept in de geschiedenis van DTS'48. Zelf handballen wij bij deze club, vandaar dat onze interesse daar naar uit gaat.

We hebben vragen bedacht waar we graag antwoord op zouden willen krijgen. Onze hoofdvraag luidt dan ook:

Hoe is de handbalverenigingen DTS'48 ontstaan?

Hier willen we achter komen door middel van het vinden van antwoorden op de volgende deelvragen:

- Wanneer en hoe is het idee ontstaan om deze handbalverenigingen op te richten?
- Wie waren de belangrijkste initiatiefnemers?
- Wie hebben er eveneens een grote rol gespeeld bij de ontwikkeling van de verenigingen?
- Hoe is het groeiproces van het aantal leden verlopen?
- Waar werd er gespeeld en is daar verandering in gekomen?

Wij hebben tijdens het beantwoorden van deze vragen veel informatie verzameld, door middel van interviews, schriftelijke bronnen en op het internet. Vervolgens hebben we dit verwerkt tot één groot verslag. Wij voelen ons na dit project nog meer verbonden met onze clubs en hebben er met veel plezier aan gewerkt.

HET ONTSTAAN VAN DE SPORT HANDBAL

Tegenwoordig wordt handbal gespeeld op een sportveld met een team bestaande uit zeven spelers. Dat was bij het ontstaan wel anders. Toen had een team elf spelers, dit was overgenomen uit het voetbal. Het wordt nu bovendien overdekt als onoverdekt gespeeld terwijl het is begonnen als een buitensport.

Sporthistorici beweren dat de sporten waarbij je handen en een bal gebruikt, een ongelofelijk lange geschiedenis kennen. De start van handbal heeft zich pas gevormd aan het einde van de 19^e eeuw. Een overeenkomstig spel vond plaats in Nyborg (Denemarken) in 1897. Sindsdien zijn er regels vastgesteld voor balsporten tussen twee teams.

Er ontstonden sporten waarbij je in baskets of tegen netten moest scoren. Iets later kwamen er sporten waarbij een doel nodig was, nog wel met ongecontroleerd balgebruik. Het was hierbij nog toegestaan met de bal te rennen of langer vast te houden dan de huidige drie seconden. Dit was de handbal die ontstaan is in Zweden, genaamd 'Neuer Raffball' of 'Torball'.

Verdere ontwikkelingen waren sporten met doel- en balcontrole. In deze variant mocht je nog maar drie stappen zetten met de bal in de hand, waarna je hem vervolgens niet langer vast mocht houden dan drie seconden.

De landen Denemarken, Duitsland en Zweden worden gezien als dé pioniers van het hedendaagse handbal. De Duitse gymleraren speelden veel veldhandbal zodat het door het hele land een populaire sport werd onder vrouwen, als alternatief voor voetbal.

In 1917 zijn de eerste officiële handbalregels door Max Heiser vastgelegd voor vrouwen. Twee jaar later voegde Karl Schelenz daar de regels voor mannen aan toe. In de jaren '20 werd handbal een nationale sport. In 1928 werd de *International Amateur Handball Federation* opgericht. Die bond slaagde er vijf jaar later al in om de sport op het Olympisch programma te krijgen. Het zou zijn debuut krijgen in Berlijn, een van de thuislanden van de sport.

De eerste keer dat handbal op de Olympische Spelen verscheen was het nog een specifieke buitensport, waar de wedstrijden werden gespeeld op diverse voetbalvelden in Berlijn en de finales in het Olympiastadion. Dit stadion is speciaal voor de Olympische spelen van 1936 gebouwd. Het veld was net zo groot als een voetbalveld, circa 100 bij 60 meter. Dat is vijf keer zo groot als het huidige speelveld. Verder was de sport al vergelijkbaar met het hedendaagse spel, hoewel de goalcirkel met 13 meter wel een stuk groter was.

De ceremonie protocolaire van het Olympische handbaltoernooi van 1936. Links de Zwitsers (brons), rechts de Oostenrijkers (zilver), en in het wit de Duitsers, die al onder het bewind van Hitler speelden.

Tien landen hadden zich ingeschreven voor het toernooi, maar vier daarvan (waaronder Nederland) haakten voortijdig af. Ze wilden niet meedoen vanwege de macht die Hitler uitoefende via deze Spelen. Hij was duidelijk bezig om het nationaalsocialisme te promoten bij de andere deelnemers, iets waarin deze vier landen geen trek hadden. Zodoende deden er uiteindelijk slechts zes ploegen mee.

De Midden-Europeanen waren dat toernooi veruit het sterkst, met name de thuisploeg. De Duitsers walsten over Hongarije (22-0) en Amerika (29-1) heen. Bij die laatste wedstrijd raakte een Amerikaan zo in de war, dat hij op eigen doel schoot en zijn doelman passeerde. De Duitsers boden hem troost door de ongelukkige Amerikaan de eretrefteer te laten maken. Ook in de volgende ronde was Duitsland duidelijk sterker dan de tegenstanders. Pas in de finale ontmoetten ze een gelijkwaardige tegenstander, buurland Oostenrijk. In de stromende regen, maar in een uitverkocht stadion, kwamen de Duitsers op voorsprong en bleven die behouden. Ze kwamen zelfs op 8-3, maar binnen tien minuten scoorde Oostenrijk driemaal. Uiteindelijk hoefde Duitsland niet te vrezen voor het goud, de eindstand werd met 10-6 bepaald.

Na Berlijn werd handbal meteen weer van het programma afgehaald, er was niet genoeg animo voor. Pas toen de Spelen weer naar Duitsland kwamen (München 1972), werd er door de toenemende populariteit weer Olympisch gehandbald - maar dan in de moderne, huidige handbalvorm.

In Nederland was handbal vanaf 1926 onder leiding van het Koninklijk Nederlands Gymnastiek Verbond, pas in 1935 werd het Nederlands Handbalverbond opgericht zoals als wij die nu kennen. Elftallenhandbal werd afgeschaft en vervangen door het huidige zeventallen handbal omdat dat praktischer was. Zelfs het gras was verleden tijd en werd vervangen door handbal op verharde velden. Later deed eindelijk ook het zaalhandbal zijn intrede in Nederland. De eerste demonstratie van zaalhandbal werd door heren gegeven op 17 juli 1947 in de Houtrusthallen in Den Haag. De veldmaten bedroegen 40 bij 20 meter.

Klik hier voor een fragment met beeldmateriaal dat dateert uit 1933. Er wordt uitleg gegeven over handbal.

DE OPRICHTING EN HET VERLOOP

De oprichting van handbalvereniging DTS'48

In 1947 kwam Marth Sijm op het idee om een vervangende sport voor korfbal te bedenken. Tijdens de oorlog lag alles stil omdat er geen sport mogelijk was. Toen de oorlog voorbij was, wilden veel mensen aan sport gaan doen. Voor de oorlog bestond er alleen korfbal, maar daar vond Marth niets aan. Handbal leek haar erg leuk en al gauw kreeg ze aanhang van meer dan twintig personen. Het lukte dus om twee teams met elf handballers op te richten. Ze speelden voor de lol, niemand wist hoe het spelletje eigenlijk werkte.

In de buurt zaten verenigingen als DOS, Combrion en FSA, die ook rond deze tijd waren opgericht en graag tegen DTS wilde spelen. Toen het seizoen ten einde liep, halveerde het ledenaantal. Ze hadden dus nog maar één team die wilde blijven handballen.

Zodoende is het nu al 64 jaar geleden, dat in het voorjaar van 1948 de handbalvereniging van Westwoud officieel is opgericht. Er werd een oprichtersvergadering gehouden in het gebouw dat nu het gidsenhof van Westwoud is. Sindsdien staat de vereniging ingeschreven bij de landelijke handbalbond NHV. Deze bond was destijds alleen nog maar voor katholieken want vroeger was dat allemaal gescheiden, katholiek en niet-katholiek. DTS was een vereniging voor katholieken, ze speelden daarom alleen tegen andere katholieke verenigingen. De bond regelde toen tegen wie je moest spelen. Dat heeft een paar jaar geduurd.

In het begin werd er elke avond vergaderd, meestal bij Dhr. Glandorf in huis. Het eerste bestuur werd gevormd door:

- Dhr. en mevr. Glandorf
- Jo de Boer
- Marth Sijm.

De naam D.T.S. staat voor 'Door Training Sterk' en is bedacht door Trien Hoogeboom. Het was een voorstel die eigenlijk meteen werd goedgekeurd door de bestuursleden. Vrijwel alles was goed, zolang het maar geen Woudia werd omdat deze naam door de plaatselijke voetbalvereniging gebruikt werd en wordt. Door de fusie van katholiek en niet-katholiek kwamen er teams bij in de competitie, één daarvan heette al DTS. Daarom heeft DTS uit Westwoud haar naam veranderd in DTS'48. Er was geen discussie over '47 of '48, omdat ze pas officieel in '48 zijn begonnen.

De leden

DTS bestond in het begin alleen maar uit vrouwelijke seniorenleden. Later werden dat ook meisjes, aspiranten, welpen en pupillen. Langzaam groeide het ledenaantal en kwamen er dus steeds meer teams. De tijdsindelingen van de wedstrijden moesten allemaal zelf geregeld worden, uiteraard nog niet met behulp van de computer. Alles werd met de hand geschreven, wat de vereniging enorm veel tijd kostte. Er is een tijd geweest dat er zeventien teams waren, het was elke week weer een hele klus.

Maar in die tijd zijn er in de buurt nog meer handbalverenigingen opgericht. Zo ook in Hoogkarspel, die zich de Blauwe Reigers noemden. Helaas hebben zij het maar een paar jaar volgehouden. De fanatieke leden uit Hoogkarspel die wilden blijven handballen zijn toen naar DTS in Westwoud gekomen, waar tot op dit moment nog veel mensen uit Hoogkarspel spelen.

Velden en zalen

Op een gegeven moment wilde DTS een eigen veld omdat ze altijd afhankelijk waren van de voetbal. Op zondag mocht er pas na twaalf uur worden gespeeld in verband met de kerk op zondagochtend. Dus als de voetbal af was, meestal rond vier uur, mocht DTS pas gebruik maken van het veld. 's Avonds was het door de kerk ook niet toegestaan om te handballen, dus er bleef weinig tijd over. Daarbij werd er niet op zaterdag gespeeld, omdat iedereen dan werkte. Later toen de vereniging jeugdleden kreeg, is dat veranderd. Zij konden wel op zaterdag handballen.

Toen de voetbal nieuwe velden zou krijgen, was het dus taak aan DTS om ook een deel op te eisen. Na een lange tijd is dat gelukt, ze kregen het achterste veld in het huidige complex van Woudia. Kort daarna was het eigenlijk niet meer nodig. Het zeven persoonshandbal begon op te komen, wat zich afspeelde in veilinghallen die gebruikt werden als zalen. Voor een handbalteam bestaande uit zeven personen is een veel kleiner veld nodig, dus dat was te doen. Later werd dat binnen in sportzalen gespeeld en buiten op het asfalt in plaats van gras, zoals het huidige handbal gespeeld wordt.

Tenues

Vroeger werd er gespeeld in donkerblauwe broekrokken, een witte blouse en daaroverheen een rood hesje. Iedereen moest zelf zorgen dat ze deze kleren hadden, wat zorgde voor veel verschillende tenues. Later hebben ze kleuren gevonden die nog niet in de buurt gebruikt werden, rood en geel. Het tenue werd nu per team geregeld en gemaakt, een rood broekje met een gele blouse waarop een bordeauxrode V stond.

*Het eerste echte tenue, rode broeken en een gele blouse met bordeauxrode V.
Het dames 1 team van DTS, inclusief leden van de Blauwe Reiger.*

HET VERHAAL VAN...

In dit hoofdstuk willen we iemand uitlichten die iets hebben betekend voor de club, door middel van een kleine introductie met hun bijzondere verhaal.

Marie-José Broers, is op haar zevende begonnen met handballen bij DTS tot ze in het eerste speelde. Vervolgens is ze in het bestuur gekomen waar ze onder anderen de wedstrijdadministratie voor meerdere jaren heeft gedaan. Ze heeft bijna 25 jaar in het bestuur gezeten en een lange tijd wedstrijden gefloten. Uiteindelijk is ze gestopt in 2002. Zij vertelde ons een leuk verhaal over een 24uurs handbalmarathon waar ze zelf een van de organisatoren van was.

“Met het 40 jarig feest hadden we een nacht marathon georganiseerd. Nou dat was een werk hoor. We moesten alle uren teams hebben, 48 teams dus totaal want je ging gewoon 24 uur constant door. Dat was echt een hilarisch weekend, wat hebben we daar gelachen. Maar om het een tweede keer te organiseren, red je het niet meer. We begonnen op zaterdagmiddag 4 juni om 15.00 uur en het eindsignaal klonk pas weer op zondag 5 juni om 15.00 uur. Je begon met de jongste teams natuurlijk, de welpies de pupilletjes. We hadden ook allemaal uitnodigingen verstuurd naar buurtverenigingen zoals VVW, S&K noem maar op. Dat ging ook allemaal prima. Tot op een gegeven moment de wedstrijden van 0.00, 01.00, 02.00 uur. Ik vergeet het ook nooit, toen moesten de damessenioren 1 tegen damessenioren 1 van S&K en toen kwamen ze helemaal met polonaise het veld op. Helemaal geweldig. Maar wij hadden van te voren gezegd, wie drinkt gaat eruit. Want dat gaat natuurlijk niet goed, dan krijg je blessures. Toen hebben we dus de nachturen later maar wat opgevuld met de recreanten, de feestcommissie, de begeleiders/trainers en bijvoorbeeld de burens van Vivian Wever. En om 09.00 zijn we gewoon weer begonnen met de welpies en de pupilletjes. Maar we hebben het volgehouden tot 15.00.

Er was dus ook continue iemand wakker. Van het bestuur ging er af en toe iemand slapen want er stonden ook allemaal tentjes langs het veld. Je moet ook voor 24 uur EHBO geregeld hebben, voor 24 uur iemand in de kantine. Scheidsrechters regelen voor 24 uur, dat is niet zomaar wat hoor. Er zijn ook twee mensen de buurt langs geweest, want dichtbij woonden allemaal oudere mensen. We moesten aan hun natuurlijk ook vragen of ze het er mee eens waren. Het kon zijn dat ze 's nachts wakker lagen van handbal geluiden en lichten en weet ik het allemaal. Maar dat was achteraf geen probleem want ze kwamen allemaal kijken langs het handbalveld. Ja het was echt heel erg leuk maar ik denk dat je zoiets vandaag de dag en niet meer zou redden, qua organiseren.”

DTS viert jubileum met handbaletmaal

(Van onze verslaggever)

WESTWOUD — Op sportcomplex Woudlust zal het zaterdag en zondag gonzen van bedrijvigheid. DTS'48, de handbalvereniging uit Westwoud die het veertigjarig bestaan viert, organiseert in het weekend een handbalmarathon. Zaterdagmiddag om drie uur klinkt het fluitsignaal voor de eerste wedstrijd, waarna onafgebroken zal worden doorgegaan tot zondagmiddag. Op papier geen moeilijke, maar in de praktijk een opgave die de nodige moeilijkheden met zich meebracht. De zeven man sterke commissie heeft het karwei weten te klaren, en 48 teams kunnen de viering van het jubileum extra luister bijzetten.

Het dappere bestuur dat destijds de marathon organiseerde.

Het evenement was zo speciaal dat het zelfs de krant heeft gehaald. Een deel van het artikel.

WEETJES

HANDBALVERENIGING DTS'48 WESTWOUD

DTS

~ Toen Marth Sijm met een team wilde gaan handballen, wist niemand precies de regels. Iemand is toen maar de spelregels op gaan zoeken. ~

~ DTS'48 heette eerst gewoon DTS, maar omdat er al een gelijknamige handbalvereniging was, moest er onderscheid worden gemaakt. 1948 was het eerste echte competitiejaar, vandaar DTS '48. ~

~ Toen de eerste twee teams al gevormd waren, misten ze alleen nog een bal. Marth ging naar de plaatselijke schoenmaker waar ze die liet maken, pas daarna kon er gespeeld worden. ~

~ Dhr. Glandorf, de eerste trainer, was helemaal geen handbaltrainer. Hij was een leraar die wel bereid was om training te geven. ~

CONCLUSIE

DTS

DTS is ontstaan in 1947, nadat Marth Sijm op het idee kwam om een vervangende sport te zoeken voor korfbal. Een jaar later zijn ze officieel, als DTS'48, begonnen met de competitie. Ze zijn bij de oprichting met twee teams gestart, maar na een jaar halveerde het ledenaantal, waardoor ze nog maar met een team aan de competitie deel konden nemen. Later kwamen er ook jeugdleden bij en toen de handbalvereniging uit Hoogkarspel opgeheven werd, hebben vele Hoogkarspelers zich bij DTS gevoegd.

DTS is lang afhankelijk geweest van voetbalvereniging Woudia, maar kregen toch een eigen veld. Later werd het zevenhandbal ingevoerd en werd er ook gespeeld in dichtstbijzijnde veilinghallen en op een asfaltveld bij het Woudia-complex, waar het nog steeds gevestigd zit.

BRONVERMELDING

Mondelinge bronnen:

Marie-José Broers, Westwoud, 6 juni 2012

Mart Sijm, Westwoud, 8 juni 2012

Schriftelijke bronnen:

Jubileumboekje 40 jarig bestaan DTS'48

Internetbronnen:

Handbal op een voetbalveld door Jeroen Heijmans op 21-12-2007.

<http://www.sportgeschiedenis.nl/2007/12/21/handbal-op-een-voetbalveld.aspx>

History of the international handball federation

<http://www.ihf.info/TheIHF/Profile/tabid/74/Default.aspx>

Wat is handbal? – Beeld en geluid

<http://www.beeldengeluid.nl/media/2122/wat-handbal>

De geschiedenis van de handbalsport – Handbal.nl

http://www.handbal.nl/userfiles/landelijk/Vraagbaak/de_geschiedenis_van_de_handbalsport.pdf